

Asia: VN/31530/2023

Hallituksen esitysluonnos laiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelistä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Kysymykset

Ovatko palvelusetelilain pykälät 1-3 perusteluineen selkeät?

Kyllä. Hallituksen esityksessä nousee esiin se, että varhaiskasvatuksen oman palvelusetelilain arvioidaan selkeyttävän kuntien ja palveluntuottajien välistä yhteistyötä. Yhteistyön ja roolien selkiyttäminen on hyvä asia, samaa selkiyttämistä tarvitaan myös valvonnan osalta.

Hallituksen esityksessä todetaan, että palveluseteli ei olisi kuitenkaan pelkästään maksusitoumus, vaan kunnan tulisi palvelun järjestäjänä ehdotetun lain 5 §:n mukaisesti varmistua myös palvelujen laadusta. Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että yksityisen ja kunnallisen toiminnan tulee olla aina yhtä laadukasta. Tämän varmistamiseksi yksityisen palveluntuottajan tarjoamia palveluja tulee valvoa selkeämmin ja säännöllisemmin. Tämä edellyttää valvonnan riittävää resursointia.

Ovatko palvelusetelilain pykälät 4-5 perusteluineen selkeät?

Kyllä, pykälät sisältävät tärkeitä määrittelyjä.

Onko palvelusetelilain pykälä 6 perusteluineen selkeä?

Kyllä, pykälä sisältää tärkeitä määrittelyjä. Itse palvelunkäyttäjälle lakitekstiä tulee kuitenkin avata selkokielellä.

Ovatko palvelusetelilain pykälät 7-8 perusteluineen selkeät?

-

Ovatko palvelusetelilain pykälät 9-12 perusteluineen selkeät?

-

Ovatko varhaiskasvatuslain ja asiakasmaksulain muutokset perusteluineen selkeät?

Opetushallitus kannattaa varhaiskasvatukselle omaa palveluseteliä, mutta se ei saa johtaa siihen, ettei yksityistä varhaiskasvatustoimintaa valvottaisi. Yksityisen varhaiskasvatustoiminnan tulee olla yhtä laadukasta kuin kunnallinen varhaiskasvatustoiminta. Sekä yksityisen että kunnallisen varhaiskasvatuksen tulee noudattaa Opetushallituksen määäämiä varhaiskasvatussuunnitelman perusteita kaikessa toiminnassaan.

Onko teillä täydennettävää esityksen vaikutusarvioihin?

Opetushallitus nostaa esiin, että lapsivaikutuksia pohdittaessa tulisi aidosti pohtia lapsiin kohdistuvia vaikutuksia, ei ainoastaan huoltajiin tai henkilöstöön liittyviä vaikutuksia.

Esityksessä todetaan, että vaikutukset lasten asemaan vaihtelevat kuntakohtaisesti riippuen paikallisista ratkaisuista. Opetushallitus pitää tärkeänä, että valtion tasolla tulisi aina pyrkiä edistämään lapsen etua.

Palvelusetelin käyttöönotto olisi edelleen kunnalle vapaaehtoista, mikä on kuntien vaihtelevien tilanteiden kannalta varmasti tärkeää. Opetushallitus kuitenkin korostaa tältäkin osin lapsen edun ensisijaisuutta ja sitä, että lasten yhdenvertaisuus varhaiskasvatuspalveluiden saannissa tulisi turvata entistä paremmin.

Esityksessä todetaan, että esimerkiksi ruotsin- ja saamenkielisiä palveluita voitaisiin järjestää palvelusetelillä tuetussa toiminnassa kunnassa esiintyvän tarpeen mukaan. Opetushallitus tuo esille, että ensisijaisesti kunnan tulee järjestää varhaiskasvatuspalveluita siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on myös huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen tai ruotsin kielellä tai saamen kielilaissa tarkoitettulla saamen kielellä.

Onko teillä täydennettävää esityksen nykytilan kuvaukseen tai muuhun tekstiin?

Esityksessä nostetaan esiin perheiden valinnanmahdollisuuksien lisääminen varhaiskasvatuksen palvelujen saajina. Opetushallituksen mielestä tulisi pohtia entistä tarkemmin varhaiskasvatuksen valinnanmahdollisuuksia ja sitä, miksi nimenomaan varhaiskasvatuksessa valinnanmahdollisuuksia halutaan korostaa enemmän kuin muilla koulutusasteilla.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Tiivistelmä_Opetushallituksen_lausunnosta_hallituksen_esitysluonnoksesta_laiksi_varhaiskasvatuksen_palvelusetelistä_ja_eräiksi_siihen_liittyviksi_laeiksi.docx](#)

Ruonala Heidi
Opetushallitus